

Navordering: de beperkte onderzoeksplicht van de inspecteur

22 april 2011

Navordering van belasting is slechts mogelijk als – zo zegt de wet – ‘enig feit grond oplevert voor het vermoeden dat een aanslag ten onrechte achterwege is gelaten of tot een te laag bedrag is vastgesteld’. Dat feit moet dan wel een ‘nieuw feit’ zijn; een feit dat de inspecteur bekend was of redelijkerwijs bekend had kunnen zijn, kan geen grond voor navordering opleveren. De inspecteur heeft hier een onderzoeksplicht; de wet verplicht hem tot het vergaren van kennis over alle relevante feiten en af te wegen belangen vóórdát hij de aanslag oplegt. In de praktijk van alledag wordt met die onderzoeksplicht soepel omgegaan. Aangiften worden in de regel geautomatiseerd afgedaan; de inspecteur krijgt ze niet eens te zien. De belastingrechter sanctioneert dat: de inspecteur mag in beginsel vertrouwen op de juistheid van de ingediende aangifte, zeker als die verzorgd is door een te goeder naam en faam bekend staand advieskantoor.

Mevrouw Rameros dreef samen met haar man een autobedrijf in firmaverband. De winstverdeling was 30% voor mevrouw Rameros en 70% voor haar man. De firma had in 2002 een omzet van circa € 1.000.000, met een brutomarge van € 125.000; er was geen personeel in dienst. In de aangifte IB 2002 claimde Rameros de zelfstandigenaftrek en een toevoeging aan de fiscale oudedagsreserve (FOR). De inspecteur stelde de aanslag over dat jaar conform de ingediende aangifte vast.

Begin 2008 stelde de Belastingdienst een boekenonderzoek in bij de firma. De inspecteur constateerde dat Rameros voldeed aan het uren criterium, zij had de voor het toekennen van de zelfstandigenaftrek en FOR vereiste 1.225 uur ruimschoots in de onderneming gewerkt. Maar toch had zij geen recht op de ondernemersfaciliteiten: haar werkzaamheden waren hoofdzakelijk, voor meer dan 70%, ondersteunend van aard. Verder was het samenwerkingsverband dat Rameros met haar echtgenoot was aangegaan in de autobranche volstrekt ongebruikelijk; derden zouden zo'n samenwerking nimmer aangaan.

De inspecteur stelde dat niet aan het gebruikelijkheids criterium werd voldaan en dat Rameros ten onrechte de zelfstandigenaftrek en

toevoegingen aan de FOR had geclaimd en verkregen. Hij corrigeerde dat met een navorderingsaanslag over 2002. Rameros ging daar tegen in beroep bij Rechtbank Breda. Zij stelde dat de inspecteur niet kon navorderen omdat er geen sprake was van een nieuw feit.

Rechtbank Breda, en in hoger beroep Hof Den Bosch, stelden de inspecteur in het gelijk. De rechter besliste dat de inspecteur bij het vaststellen van een aanslag mag uitgaan van de juistheid van de gegevens die een belastingplichtige bij zijn aangifte heeft verstrekt. De inspecteur

is in beginsel niet tot een nader onderzoek gehouden. Dat is slechts anders als de inspecteur, nadat hij met een normale zorgvuldigheid kennis heeft genomen van de inhoud van de aangifte, in redelijkheid behoort te twijfelen aan de juistheid van de gegevens in de aangifte. In dat geval moet hij een nader onderzoek instellen. Doet hij dat niet, dan heeft hij niet de vereiste zorg in acht genomen en is een navordering van belasting niet mogelijk.

Volgens de rechter was dat in de berechte casus niet aan de orde. De inspecteur kon uitgaan van de juistheid van de door belanghebbende ingediende aangifte. Die aangifte zag er verzorgd uit, en was opgesteld door een goed bekend staande belastingadviseur. Niet gebleken was dat de inspecteur bij het vaststellen van de aanslag enige reden had om te twijfelen aan de juistheid van de geclaimde zelfstandigenaftrek en FOR. Het instellen van het boekenonderzoek in 2008 was ook niet ingegeven door twijfel over de juistheid van de geclaimde ondernemersfaciliteiten. Het Hof verklaarde het hoger beroep ongegrond.

Commentaar

Deze uitspraak illustreert de beperkte onderzoeksplicht van de inspecteur. Als de inspecteur de aangifte met 'een normale graad van zorgvuldigheid' behandelt, kan een ambtelijk verzuim – waardoor navordering onmogelijk wordt – zich maar sporadisch voordoen. Is de aangifte opgesteld door een erkend belastingadviseur en ziet die er (dus) verzorgd uit, dan kan de inspecteur de van hem vereiste zorgvuldigheid alleen al daar aan ontleen. U bent gewaarschuwd....